

Νέα Σκηνή: «Ο Ξένος», κωμωδία Ν. Ποριώτη.

Ο Πέτρος Σαράντης απόστρατος αξιωματικός, μεσο-καιρίτης, θέλει νά παντρευθῆ. Ἐπειδὴ ὁμως ἔχει ἀδελφήν, ἢ ὁποία ἔχει κόρες ἀνύπαντρες, πού θέλει νά τὲς προικίσῃ ὁ στρατηγός, φοβεῖται νά φανερώσῃ τὴν ἀπόφασίν του αὐτὴν.

Τὸ κρύβει λοιπόν, κι' ὅταν ἡ ἀρραβωνιαστικὴ του ἔρχεται στὸ κτῆμα του στὴν Κηφισιά νά περάσουν μαζί μερικὲς ἡμέρες, ὁ Σαράντης γιὰ νά μὴν τοὺς ἐνοχλήσῃ κανεὶς, μὴνᾶ τῆς ἀδελφῆς του ὅτι τὸ πυργάκι εἰς τὸ ὁποῖον ἔμενε μὲ τὶς κόρες τῆς ὁσάκις ἐρχόταν, τὸ νοίκιασε ἐνὸς ξένου. Ἐπρόσθεσε μάλιστα, ὅτι ὁ ξένος αὐτὸς θέλει ἀπόλυτην ἡσυχίαν καὶ μοναξιά, δίδοντας τῆς μ' αὐτὸν τὸν τρόπον νά καταλάβῃ πὼς μὲ καμίαν πρόφασιν δὲν ἠμπορεῖ νάρθῃ. Συγχρόνως εἰδοποιεῖ μὲ τὴν ἐφημερίδα ὅτι θέλει ἓνα γραμματικόν. Θέλει νά γράψῃ τὸ ἡμερολόγιόν του καὶ τοῦ χρειάζεται ἓνας τέτοιος.

Ἡ κωμωδία ἀρχίζει μὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ γραμματικοῦ ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Χατζηόμηρου, ἐνὸς αἰωνίως ξεχασμένου, καὶ στενότατου φίλου τοῦ στρατηγοῦ, ὁ Βάσος Ἀρνούδης. Ὁ νέος ἀγαπᾷ τὴν ἀνεψιὰν τοῦ στρατηγοῦ Λιλῆ, καὶ γι' αὐτὸ μὲν εἶδε τὴν εἰδοποίησίν ἔσπευσε νά ἐπωφεληθῆ τῆς περιστάσεως γιὰ νά τὴν συναντήσῃ. — Τὸν βοηθεῖ καὶ τὸ ταξίδι τοῦ θεῖου του Χατζηόμηρου εἰς τὴν Αἰδηψόν. Παρουσιάζεται λοιπόν μὲ ξένον ὄνομα γιὰ νά μὴν ἀνακαλυφθῆ, καὶ γίνεται δεκτός. Συγχρόνως ὁμως κι' ἄλλος γραμματικὸς παρουσιάζεται. Ὁ ἀληθινὸς Νικολάου, φίλος στενὸς τοῦ Ἀρνούδη. Εἶδε κι' αὐτὸς τὴν εἰδοποίησιν κ' ἐβιάσθηκε νά παρουσιασθῆ, γιὰτι κ' ἐκεῖνος εἶναι ἐρωτευμένος μὲ τὴν ἄλλην ἀνεψιὰν τοῦ στρατηγοῦ, τὴν Ρένα. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν φθάνει καὶ ἡ ἀδελφὴ τοῦ Σαράντη κυρία Κνηκάτου μὲ τὲς

κόρες τῆς. Μόλις ἔμαθε πὼς ἓνας «ξένος» ἐνοίκιασε τὸ πυργάκι, εὐθύς ἐσκέφθηκε πὼς μπορεῖ νά ἦτον κανεὶς γαμβρὸς διὰ τὴν κόρην τῆς τὴν Ρένα, ἓνα κορίτσι φαντασμένο, μὲ φούμαρα. Γελοῖος τύπος ἀριστοκράτισσας.

Ὁ Σαράντης φυσικὰ βρίσκεται εἰς πολὺ δύσκολην θέσιν. Ἡ ἀρραβωνιαστικὴ του κρύβεται, τὸ πυργάκι μένει κατάκλειστον, ἢ μητέρα ὀλοένα ζητεῖ πληροφορίας διὰ τὸν ξένον. Ἡ Ρένα πλάττει ὄνειρα πλοῦτου καὶ μεγαλείου περιφρονοῦσα μὲ τὸν σκληρότερον ἐγωῖσμὸν τὸν δυστυχῆ Νικολάου — ἢ Λιλῆ κάνει κόρτε μὲ τὸν Ἀρνούδην, ὡς ὅτου νά, καὶ φθάνει καὶ ὁ Χατζηόμηρος. Ξεχασμένος ὡς πάντα, ἀντὶ νά πάῃ στὴν Αἰδηψόν, ἐνόμισε πὼς ἦταν νά πάῃ ὁ ἀνεψιὸς του, καὶ βγήκε ἀπὸ τὸ βαπόρι. — Φαντάζεσθε τὴν ἐκπληξίν του ὅταν ἀντίκρουσε τὸν Βάσον τὸν ἀνεψιὸν του στοῦ στρατηγοῦ. Ὁ Βάσος ὁμως ψύχραιμος τὸν πείθει ὅτι δὲν εἶναι ὁ ἀνεψιὸς του ἀλλ' ὅτι πιθανὸν νά μοιάζου. . . γίνονται σκηναὶ παρανοήσεων — ἡ Φρόσω ἢ μικροτέρα ἀνεψιὰ τοῦ στρατηγοῦ παρηγορεῖ τὸν Νικολάου διὰ τὴν ψυχρότητα τῆς ἀδελφῆς τῆς. — Συνομιλοῦν ἐνόσω ἢ Φρόσω ξετινάξῃ τὰ ρούχα τοῦ στρατηγοῦ καὶ κάνουν σκέψεις καὶ ὄνειρα. Ἐκεῖ, πέφτει ἓνα κλειδί ἀπὸ τὴν τσέπην τοῦ σάκκου. Εἶναι τοῦ πύργου! Τὸ παίρνει ἢ Φρόσω καὶ τρέχει κι' ἀνοίγει τὸ πυργάκι, βλέπει πὼς εἶναι ἀκατοίκητον καὶ θέλει νά παίξῃ ἓνα παιγνίδι τῆς ἀδελφῆς τῆς Ρένας. — Ντύνεται τὰ ρούχα τοῦ στρατηγοῦ καὶ προσποιεῖται τὸν ξένον. — Ἡ Ρένα μὲ τὴν μητέρα τῆς ἀπαντῶνται, καὶ κάνουν χίλια δύο σχέδια· ἕως ὅτου παρουσιάζεται ἡ Φρόσω ξεκαρδισμένη στὰ γέλια διὰ τὸ κατόρθωμα. — Καὶ τελειώνει τὸ ἔργον μὲ τρεῖς γάμους — τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν δύο ἀνεψιῶν του μὲ τοὺς νέους πού ἦλθαν γιὰ γραμματικοί, καὶ μένει ἢ Ρένα ἔξω τοῦ νυμφῶνος καρτερώνας πάντα ἓνα «ξένον».

Ἔργον νοικοκυριστικὸ καὶ νοικοκυρεμένο. Μοῦ φαίνεται, εἶναι τὸ μόνον ἔργον ἐφέτος πού γράφηκε μ' ἐπιμέλειαν καὶ προσοχήν, μακροῦ ἀπὸ τὲς δημοσιογραφικὰς ἀμέλειαις κ' ἐπιπολαιότητες. Οἱ χαρακτῆρες διαγράφονται καλὰ, τὰ λόγια πού κάθε πρόσωπον λέει, εἶναι τόσο στενὰ προσαρμοσμένα μὲ τὸν ὅλον χαρακτῆρα του, πού δὲν εἰμπορεῖς νά τὰ βάλῃς στὸ στόμα κανενὸς ἄλλου. Ἡ κωμικότης των καὶ ἂν πηγάζῃ κάποτε ἀπὸ ἐξεζητημένας περιπετείας, ἢ ἀπὸ εὐκόλα λογοπαίγνια, ὁμως βαθύτερα ἔχει τὴν πηγὴν τῆς, στὴν ἐνδόμυχον κωμικότητα τῶν κοινωνικῶν μας ἐκεῖ μέσα τύπων. Κάποια ὁμως ὑποχωρήσεις εἰς τὸ γούστο τοῦ κοινοῦ, κατεβάζουν εἰς μερικὰς στιγμάς τὴν κωμωδίαν αὐτὴν στὸ χαμηλὸν ἐπίπεδον τῆς φάρσας καὶ τὴν κάνουν πολλὰς φορὰς ν' ἀρέσῃ εἰς τὸ πλῆθος καὶ νά χειροκοροτῆται.